

als „backs” en uw koning in de „goal”. Als „referee” de minister van Sport en Toerisme. Heusch: het sportterrein is nog het eenig strijdperk, waar een kleine natie haar „heilige, traditioneele, nationale rechten” tegen de aanvallen eener groote mogendheid met kans op zegevieren kan verdedigen”.

Zie, wanneer dit was geschreven door Frans Coenen in den Nieuwen Amsterdammer, ik zou het gemakkelijk herkennen als ironie, spot, bitterheid, en het is ook zeer goed mogelijk dat Buijsse het zóó gelezen wil hebben, maar duidelijk is dat niet en ik-voornij ben er nog zoo zeker niet van. Dat over het sportnieuws als het „interessantste” in de courant en wat dan volgt over den voetbalwedstrijd doet wel sterk aan vordemalhouderij denken, maar.... Buijsse is een sportsman. Ik twijfel.... En dan vraag ik, waarom deze pagina in dit boekje? Ik weet wel, dat zij precies is overgedrukt uit Groot-Nederland van Maart 1914 — toen niemand nog aan oorlog dacht! — maar was dat nu wel zoo noodig geweest, dat overdrukken? Hechtte Buijsse zooveel aan dit dagboekblad, ook ná den duitschen inval in zijn vaderland? Vond hij juist deze pagina zoo welgeslaagd, zoo mooi, of zoo geestig? Ik niet! En, in een boekje uitgegeven na Augustus 1914, vind ik haar onaangenaam om te lezen. Men heeft het Stijn Streuvels zoo kwalijk genomen, dat hij de regeering van zijn land critiseerde, nu reeds, en welwillende woorden over had voor sommige duitsche individuen. Me dunkt, hier staat nog heel wat anders! Dat met de kleine, nietige mogendheid, waarvan in mijn citaat sprake was, natuurlijk België niet bedoeld kan worden, doet niets ter zake. Ook België, in vergelijking met Duitschland, is een kleine, nietige mogendheid.

Geschreven, allicht, in 1913, en gepubliceerd in Maart 1914, waren deze volzinnen van Buijsse zeer begrijpelijk, misschien wel plausibel, maar waarom liet hij ze overdrukken en verschijnen in 1915, zonder zelfs een enkel woord (een voorwoord of

nawoord b.v.) ter aanduiding van zijn tegenwoordig standpunt. Zijn meening erin uitgesproken, wanneer zij niet ironisch moet worden opgevat, is toch te heftig gezegd om veel indruk te maken. Wie zich zoo opwindt, zou, zonder opgewondenheid, misschien wel heel anders spreken....

Overigens heb ik van vele bladzijden in dit kleine dagboekje dankbaar genoten. Niet zoo zeer van de natuurbeschrijvingen, hoe geestdriftig die soms ook zijn. Buijsse is daar niet heelemaal de man voor. Ondanks zijn voorliefde voor het landelijk leven is hij een te stadsch en te wereldsch heer om het te beschrijven met al zijn nuances, zooals een echte plattelandsbewoner, die goed schrijft, zooals b.v. Streuvels dat kan. Buijsse's termen voor de natuur zijn tamelijk banaal-lyrisch, hij ziet de nuances niet, hij schrijft er misschien wel te schielijk over, n.l. voor hij zich volkomen ingeleefd heeft. Daar tegenover: wat een geestige kerel toch, en welk een uitnemend verteller! Als hij iets vertelt is alles dadelijk geheel in orde en luisteren wij geboeid. En ook wanneer het er alleen om te doen is, treffende of vermakelijke opmerkingen te maken. Zoo iets als dit b.v.:

„18 April. Wind in de stad! Buiten, als het waait, stroomt een lange, frisch-gezonde adem door de lucht. Je kunt hem mee of tegen hebben; hij kan hinderlijk of prettig wezen; maar je weet ten minste wat je er aan hebt: hij is niet verraderlijk. In de stad duwt hij je nu eens voort, houdt je een oogenblik daarna weer tegen, rukt om een hoek je hoed af, slaat om een tweeden hoek stof en vuil papier in je gezicht, blaast op uit den grond, valt op je neer van de daken. Nooit heb je rust, nooit kan je hem een seconde vertrouwen; hij is als een grijnzende plaaggeest, die overal en nergens is en je voortdurend bestookt en achtervolgt. Ik haat den wind in de stad als een boosaardige kracht, die niets dan kwaads en nooit iets goeds of nuttigs verricht”.